

Marmermozaïektegels - plaatsingsvoorschriften

1. Algemeen.

manipulatie:

Zorg dat de tegels tijdens het transport niet vervuild en/of beschadigd worden. Voornamelijk het afladen en het aanvoeren moet heel zorgvuldig gebeuren.

opslag:

- Sla de tegels binnen op en laat ze zo lang mogelijk in hun oorspronkelijke verpakking.
- Tussen tegels van verschillende producties kunnen kleurnuances voorkomen. Hou leveringen van verschillende producties gescheiden.

ondervloer:

- Alle afvalmateriaal (gips, hout, papier, enz ...) moet van de ondervloer verwijderd worden.
- De steunvloer waarop de bevoering komt, moet stabiel zijn (doorbuigingen of verzakkingen kunnen scheuren in voegen of tegels en beschadigingen aan de tegelranden veroorzaken).
- De eventuele mager-betonlaag bevat 150 tot 200 kg cement/m³, heeft een plastische tot halfplastische consistentie, wordt degelijk verdicht en moet 4 weken voor het plaatsen van de tegels aangebracht worden.
- Indien nodig moet de ondervloer geïsoleerd worden tegen condensatie of opstijgend vocht om salpeteruitslag en matte vlekken te vermijden.

uitvoering:

- Gebruik voor de betegeling van één ruimte steeds tegels van éénzelfde productie.
- De te betegelen ruimte dient wind en waterdicht te zijn.
- Begin pas met het plaatsen van de tegels nadat de resultaten van alle eventueel vereiste controles en proeven op de tegels gekend zijn en alle andere werkzaamheden (bepleisteringen, glaswerken, leidingen, enz.) volledig uitgevoerd zijn.
- Wanneer de tegels op vloerverwarming geplaatst worden, mag men bij de eerste ingebruikneming de temperatuur slechts héél geleidelijk opvoeren! (slechts 2°C./dag)
- Pas geplaatste tegels mogen gedurende minimum 3 dagen niet belopen worden.

2. Plaatsing in mortel.

zand-cementbed ("stabilisé"):

Het zand-cementbed mag na het plaatsen zeker niet meer in omvang verminderen.

Het is samengesteld uit minstens 100 à 150 kg cement/m³ of 1 deel cement C.E.M. II (PPZ 30) goed mechanisch gemengd met 8 à 12 delen gewassen rijnzand (fijnheidsmodulus 0,9 tot 2,5 in overeenkomstig de norm NBN 589-107).

Voor vloeren, die zware belastingen ondergaan, gebruikt men de sterkste samenstelling: 1 deel cement/8 delen zand.

Het zand-cementbed mag geen kleurende materialen bevatten en moet minimum 2 en mag maximum 4 cm dik zijn. Op plaatsen waar het méér dan 4 cm zou zijn, moet eerst een vullaag aangebracht worden bestaande uit mager beton (zie hierboven).

legmortel:

De legmortel wordt gemaakt met 275 à 300 kg/m³ zand of 1 deel cement C.E.M. II (PPZ30) zorgvuldig mechanisch gemengd met 4 delen zuiver rijnzand. Dit halfvet zand mag geen organische stoffen- noch kleurstoffen bevatten en mag zeker niet te fijn zijn (fijnheidsmodulus 0,7 tot 1,7 overeenkomstig de norm NBN 589-107)!

Een legmortel op basis van teveel cement of van te fijn zand kan krimpen en aldus scheuren veroorzaken in de voegen en/of in de tegels.

Maak de mortel slechts in kleine hoeveelheden aan naargelang de vordering van de werken. Mortel waarvan de binding reeds is ingezet, mag niet meer gebruikt worden.

Om de elasticiteit van de legmortel te verhogen, is het aangeraden om een waterhoudende methylcellulose (bvb. Aditong of Compactuna) toe te voegen.

De tegels vervolgens vakkundig in de legmortel plaatsen en goed gelijkmatig aankloppen met een rubberen hamer. Het niveau van de mortel tussen de tegels mag de halve dikte van de tegels niet overschrijden.

3. Plaatsing in zand-cementbed (“verse chape”) met cementspecie.

Vooraf de draagvloer (beton) licht bevochtigen.

Voor het zand-cementbed (de “chape”): 4 à 5 delen gewassen rijnzand (fijnheid 1,8) goed (mechanisch) mengen met 1 deel cement C.E.M II (PPZ 30).

NOOIT té fijn zand zoals duinzand gebruiken. Het gewassen zand moet voldoen aan de Belgische Norm N.B.N 589-107 en de cement aan N.B.N-12-reeks.

Deze mengeling (de “chape”) per strook gelijk trekken tot het peil van de onderkant van de tegel. Vervolgens overgieten met een niet té vloeibare specie bestaande uit cement C.E.M II (PPZ 30) en zuiver water met 10 % kalk. De tegels rij per rij vakkundig plaatsen en goed inhameren volgens de regels der kunst.

4. Voegen.

voegen eigen aan het plaatsen:

Tussen de tegels onderling dient men een voeg te voorzien van minimum 2 à 3 mm.

Teneinde de tegels voldoende te laten uitdrogen (om latere vochtproblemen te vermijden) is het noodzakelijk minstens 8 dagen te wachten alvorens de vloer op te voegen.

Eerst dient men de vloer een weinig bevochtigen, liefst met kalkvrij water. Daarna zorgvuldig inwassen met een vloeibare specie bestaande uit 3 delen gewassen zand gemengd met 1 deel cement C.E.M. II (PPZ 30), wit of grijs naargelang de kleur van de tegels. Wanneer de voeg begint te verharderen dient men de vloer zorgvuldig te reinigen met een propere spons en zuiver water en dit tot alle cementresten verwijderd zijn.

uitzettingsvoegen:

De uitzettingsvoegen van het gebouw ter plaatse van vloeren en wanden dienen gerespecteerd te worden.

Aan de wanden, rondom kolonnen, ter plaatse van hoeken en aan randprofielen dient steeds een vrije ruimte tot op de steunvloer gelaten te worden (op te vullen met een polystyreenband).

Indien de bevoering meer dan 50 m² bedraagt of de lengte groter is dan 10 lm, moet men een uitzettingsvoeg voorzien doorheen de legmortel en het zand-cementbed.